

BELEIDSPLAN 2019 – 2023

De Johanneskerk: een vitale gemeente

Gereformeerde Kerk Leersum – Johanneskerk
Lomboklaan 9
3956 DE Leersum
Tel. 0343 – 45 25 29

Internet: www.pknleersum.nl/johanneskerk
Facebook: www.facebook.com/Johanneskerk.PKNLeersum
én www.facebook.com/PopupkerkLeersum

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Identiteit: wie zijn wij?	4
3. Wat is onze context?	4
4. Een vitale geloofsgemeenschap: wat is dat?	5
5. Aandachtsvelden	5
5a. Liturgie en eredienst	5
5b. Pastoraat: de zorg voor elkaar.....	6
5c. Aandacht voor de verschillende groepen gemeenteleden	6
5d. Rol van de predikant	8
5e. Diaconaat - dienen	8
5f. Ontmoeten en Verdiepen (O&V)	9
5g. Samenwerking met andere geloofsgemeenschappen, oecumene 9	
5h. Zichtbaarheid in het dorp.....	10
5i. Organisatie en bemensing	10
5j. Financiën en gebouwen	10
5k. Communicatie	11
6. Speerpunten en concretisering van de aandachtsvelden.....	11
6a. Het concept PopUp Kerk	11
6b. Een stilte- en bezinningsplek	12
6c. De Johanneskerk als religieus - cultureel centrum.....	13
6d. Samenwerking buiten de kerkmuren	14
6e. Communicatie	14
Bijlage 1. Overzicht verdeling leeftijdsgroepen	15

1. Inleiding

Voor u ligt een nieuw beleidsplan. Het resultaat van intensieve beraadslagingen van een werkgroep die door de kerkenraad is ingesteld. Het is een plan dat richting wil bieden voor de komende vijf jaar. In het besef, dat we in de kerk leven uit vertrouwen, in het besef dat we niet alles kunnen plannen of vooruit weten, dat we niet weten wat de toekomst ons brengt. Maar toch proberen we in dit plan allereerst te beschrijven *waar* de Johanneskerk voor wil staan, in *welke* context wij ons bevinden, *wat* de uitdagingen zijn en vervolgens *waar* onze focus voor de komende jaren zou kunnen liggen en welke speerpunten we daarin kiezen.

Uitgangspunt is hierbij, dat we een vitale geloofsgemeenschap willen zijn. Daar verstaan wij onder: een plek waar mensen kunnen groeien in de relatie met God, de relatie met de samenleving en de onderlinge relaties binnen de eigen geloofsgemeenschap.

Het is hierbij belangrijk om ons te realiseren dat de beslissingen die de komende vijf jaar genomen worden niet los gezien kunnen worden van de ontwikkelingen in de verdere toekomst.

Dit beleidsplan beschrijft niet alleen de Johanneskerkgemeente en de ambities voor de toekomst maar geeft ook richting aan de vraag hoe we in de toekomst een vitale geloofsgemeenschap kunnen blijven. Hiervoor moeten keuzes gemaakt worden die resulteren in speerpunten en acties. Deze vindt u in hoofdstuk 6.

2. Identiteit: wie zijn wij?

De gemeente rond de Johanneskerk is een kleine, hechte en vitale gemeenschap. We kennen elkaar, leven met elkaar mee. De gemeente telt ongeveer 300 leden waarvan een relatief groot deel actief lid is, en vaak verschillende taken uitvoert. Wie als gast of nieuwkomer op zondagmorgen de kerk binnenloopt, wordt meestal direct gezien en welkom geheten.

Bescheiden én zelfbewust proberen we te doen waartoe we als gemeente geroepen zijn: de lofzang gaande te houden, God en onze naaste met liefde te dienen op de weg die Jezus ons voorging, en zo te werken aan Zijn koninkrijk, met alle gaven en talenten die er binnen de gemeente zijn. Grote woorden, die zich vertalen in onze zondagse kerkdiensten, in de kleine ontmoetingen, de 'handen en voeten' die mensen voor elkaar zijn, in het alledaagse omzien naar de ander en de zorg voor de samenleving.

3. Wat is onze context?

De Johanneskerk-geloofsgemeenschap heeft samen met de Michaëlkerk en de RK Geloofsgemeenschap St. Andries haar wortels in het dorp Leersum.

De gemeente, in 2017 vierde zij haar 50-jarig bestaan, is voornamelijk een 'importgemeente'. In het verleden is zij gegroeid door instroom van nieuwe bewoners in het dorp Leersum. Naast de terugloop in ledental door secularisatie en vergrijzing is er nauwelijks sprake van instroom van nieuwe dorpsbewoners. De uitbreiding van het woningbestand is minimaal en veelal onbereikbaar voor startende jonge gezinnen. Dit alles heeft tot gevolg dat de gemeente gemiddeld ouder wordt en het ledental terugloopt.

Hoewel de Johanneskerk over een prachtige kerkzaal beschikt, is de plaats waar het gebouw staat, bovenaan de Lomboklaan, aan de rand van het bos en het dorp, weinig zichtbaar en 'uit de route' voor dorpsbewoners die boodschappen doen of naar de winkels gaan. Dit heeft ook gevolgen voor welke betekenis we kunnen geven aan ons kerk-zijn in het dorp.

4. Een vitale geloofsgemeenschap: wat is dat?

Onze wens is het om in ons dorp een vitale geloofsgemeenschap te zijn. Wat verstaan we daaronder?

Vitaliteit gaat niet zozeer over leeftijd, of gezondheid of andere fysieke uitingsvormen. Vitaliteit gaat vooral over ons geloofsleven. Het leven met God staat daarin centraal, en hoe we dat vorm geven in de alledaagse werkelijkheid. De gemeente biedt ruimte voor geloofsvragen en vragen m.b.t. de samenleving. We zoeken verdieping van ons geloof, we willen zorg hebben voor elkaar, de naaste verder weg en voor de schepping, waarbij milieu en klimaat onze aandacht vragen.

De vitaliteit uit zich in alle aspecten van het leven in onze gemeente: Vieren; leren; verdiepen; vragen; ruimte; zingen; ontmoeting door de week; kunst; schoonheid en cultuur.

5. Aandachtsvelden

Welke activiteiten en aandachtsvelden helpen ons om deze vitale geloofsgemeenschap te zijn en te blijven?

5a. Liturgie en eredienst

De zondagse viering waarbij de gemeente de ontmoeting met de Eeuwige zoekt, neemt een belangrijke plaats in en verbindt de Johanneskerkgemeente. De gemeente houdt van theologische diepgang en een stijlvolle, verzorgde liturgie. Zingen is ook een belangrijk onderdeel hiervan. De Johanneskerk-cantorij ondersteunt de gemeente een aantal keren per jaar bij het zingen van bekende en nieuwe liederen.

In de eredienst gebruiken we verbindende taal en is er aandacht voor kunst, cultuur en symboliek. We volgen de loop van het kerkelijk jaar, en de lezingen uit het Oecumenisch Leesrooster. Onze gemeente houdt van zingen, en de cantorij heeft regelmatig een belangrijk aandeel in de liturgie alsmede in het aanleren van nieuwe liederen. We zingen voornamelijk uit het *'Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk'*. Daarnaast wordt ook gezongen uit andere bundels zoals *'Zangen van zoeken en zien'*.

De vaste onderdelen van de liturgie: *intocht, dienst van het woord, dienst van gaven en gebeden, zending en zegen*, zijn duidelijk herkenbaar maar kunnen op verschillende wijze ingevuld worden (zie hiervoor *de Orde voor de Eredienst in de JHK* zoals in kerk aanwezig). De kindernevendienst is een wezenlijk onderdeel van de viering en hoewel de gemeente weinig jonge leden heeft, gaan er wekelijks tussen de 2 en 5 kinderen met het Licht van de Paaskaars naar hun eigen dienst. Na iedere dienst is er gelegenheid voor ontmoeting met een kop koffie/thee.

Ook in de toekomst moeten liturgie en eredienst een verbindende rol blijven spelen. Hiervoor is het noodzakelijk om ook ruimte voor het experiment, zoals andersoortige vieringen of vieringen door de week te bieden, die wellicht een andere doelgroep bereiken. Te denken valt bv. aan Taizé- of stiltevieringen, een 'Top 2000 dienst', themavieringen of 'preek van de leek' (zie ook *speerpunt 6b*).

5b. Pastoraat: de zorg voor elkaar

Het is de kracht van onze kleine gemeenschap, dat mensen 'een gezicht' hebben en elkaar kennen. Het 'spontane pastoraat' - gemeenteleden die met elkaar meeleven in blijde en verdrietige tijden, en samen een weg zoeken door het leven - staat aan de basis van een levende gemeente.

Daarnaast zoeken de predikant, drie pastorale ouderlingen en een netwerk van 'bezoekmaatjes' de mensen op die extra aandacht nodig hebben. We hebben de keus gemaakt om, in verband met de beperkte aanstelling, de predikant vooral die mensen te laten bezoeken die op 'kruispunten' staan, bv. in een crisis, door ziekte, overlijden, rouw, relatieproblemen, vastlopen in werk enz.

5c. Aandacht voor de verschillende groepen gemeenteleden

Kinderen en jongeren:

We zijn erg blij met de kleine groep kinderen in onze gemeente. Zij hebben hun eigen plek in ons midden. Een actieve groep gemeenteleden begeleidt de crèche en kindernevendienst. Regelmatig organiseren zij uitstapjes of projecten. Jaarlijks ontvangen we in de kerk groepen schoolkinderen van alle basisscholen.

Met jongeren van diverse leeftijden zijn er ontmoetingen in kleine kring, om te ontdekken wat 'geloven' in het dagelijks leven betekent. Eén keer per drie jaar vindt een scholendienst plaats in de

Johanneskerk, de andere jaren vindt deze plaats in de Michaëlkerk of in de Andrieskerk.

Middengeneratie:

Met mensen tussen 25 - 50 jaar zoeken we naar verbinding, naar wat zinvol leven is, naar momenten van stilte en bezinning in het drukke leven. Daar initiatieven tot groepscontact in de laatste jaren slechts een gering aantal mensen bereikt heeft, zal met name bij bezinning en 'Ontmoeten en Verdiepen' (O&V) ook aansluiting bij de interesses van de middengeneratie gezocht worden. Daarnaast zal de predikant in het pastoraat ook individuele aandacht blijven schenken aan de middengeneratie.

Een groep actieve leden uit deze groep ontwikkelt een aantal activiteiten zoals de PopUp Kerk (*zie speerpunt 6a*), een initiatief dat zich richt op kerk-zijn buiten de muren van het gebouw, in het dorp en in de samenleving.

Contacten met de christelijke basisscholen, de ondernemersvereniging van Leersum en de Kerstmarkt-organisatie zijn groeiende. Deze initiatieven vragen om geduld en tijd en naast de ondersteuning van de predikant moeten de initiatiefnemers zich gedragen weten door de gehele gemeente. Naast ondersteuning door de predikant kan, indien de financiële ruimte beschikbaar is, ondersteuning door externe deskundigen ingeschakeld worden.

Gemeenteleden die uit zicht zijn geraakt:

Er is een groep gemeenteleden die om verschillende redenen uit het zicht is geraakt. Hoewel zij zich niet meer betrokken voelen bij de activiteiten binnen de gemeente, willen zij toch niet de band met de Johanneskerk verbreken. Het gaat hierbij om gemeenteleden uit alle leeftijdsgroepen. Vaak is er sprake van pijn vanuit het verleden die onuitgesproken is gebleven. Er is een gerichte actie nodig om na te gaan om welke gemeenteleden het gaat en hoe deze te benaderen. De predikant speelt hierbij een belangrijke rol omdat deze, niet belast met de pijn uit verleden, een gesprekspartner kan zijn.

Oudere generatie:

Voor de oudere generatie binnen de gemeente worden activiteiten zoals de ontmoeting tijdens de koffieochtenden en bezoeken door de bezoekmaatjes georganiseerd. De bezoeken van de predikant zijn in hoofdzaak gericht op het pastoraat in geval van crisis en 'kruispunten' in het leven.

5d. Rol van de predikant

Naast de tijd die onze gemeentepredikant besteedt aan zaken zoals beleid en organisatie, studie en werkoverleg zijn haar prioriteiten:

- Eredienst (*zie speerpunt 6a en 6b*);
- Crisispastoraat en individueel pastoraat aan de middengeneratie;
- Ontmoeten en Verdiepen (*zie speerpunt 6c*).

Deze prioriteiten zijn anders dan die door de kerkenraad bij het beroepingswerk zijn vastgesteld en dit vereist dan ook dat er met de predikant overlegd wordt over een nieuwe verdeling van haar werkzaamheden. Want al deze genoemde aandachtspunten vragen veel van de predikant en staan op gespannen voet met haar 50% benoeming.

Dit betekent dat de gemeente strakke keuzes moet maken en accepteren en dat duidelijk dient te worden op welke wijze de werkzaamheden die de predikante niet kan doen zullen worden opgevangen. Als de financiële ruimte aanwezig is, kan overwogen worden om in overleg met de predikant haar werktijd voor een aantal jaren te verruimen.

5e. Diaconaat - dienen

De Johanneskerkgemeente wil kerk zijn voor alle plekken waar nood is. Om de slagkracht te vergroten werken we waar mogelijk samen met andere kerken en organisaties zoals Kerk in Actie. Overal zijn er mensen die hulp en aandacht nodig hebben: in onze eigen kerkelijke gemeente, in ons dorp, elders in het land en in de wereld.

Veel gemeenteleden zijn vanuit hun beweging actief, zoals b.v. in het AZC, als schuldhulpmaatje, bij de voedselbank, in het dorpsnetwerk, etc. We willen kerk-zijn met de deuren en ramen wijd open voor die mensen en plaatsen waar nood is. We bieden regelmatig een eetcafé waarbij iedereen welkom is.

Regelmatig sluiten zich, voor korte of langere tijd, asielzoekers uit het AZC bij onze gemeente aan. Gemeenteleden maken hen wegwijs of helpen hen met taalproblemen. Aandachtspunt blijft om hierin onze grenzen te zien, met name als mensen uitgeprocedeerd zijn en er geen kansen meer zijn om te blijven.

5f. Ontmoeten en Verdiepen (O&V)

Een vitale geloofsgemeenschap is ook een lerende geloofsgemeenschap, die zich ontwikkelt in haar geloof, zich bezighoudt met de vragen van kerk en maatschappij. Het programma-aanbod bestaat uit:

- Bijbel en theologie;
- Kerk als geloofsgemeenschap;
- Samenlevingsvragen.

Het programma wordt in nauwe samenwerking met de RK Geloofsgemeenschap St Andries opgesteld en door eigen gemeente-, parochieleden en deskundigen van buiten verzorgd. Tevens wordt de samenwerking met andere geloofsgemeenschappen in de omgeving gezocht, zoals met de Maartenskerk in Doorn (*zie speerpunt 6c*).

Geloofsoverdracht:

Een uitdaging zit in de vraag, hoe wij de geloofsoverdracht kunnen organiseren voor kleine tot zeer kleine aantallen jonge mensen (voortgezet onderwijs en de groep daarna). In de praktijk blijkt dat ook kleine groepjes vaak zeer vruchtbaar kunnen zijn, maar het is wel kwetsbaar. Voor de vitaliteit van de gemeente is het belangrijk om meer ingeschreven (en wellicht ook niet ingeschreven) jonge mensen te benaderen en welkom te heten om mee te doen.

5g. Samenwerking met andere geloofsgemeenschappen, oecumene

Wij zien het als onze roeping om te proberen om, waar dat mogelijk is, samen te werken met andere geloofsgemeenschappen. Belangrijk is dat we onze eigen identiteit daarbij serieus mogen nemen – wat overigens niet betekent dat we ons mogen opsluiten in ‘zo zijn onze manieren’. We zien samenwerking met behoud van de eigen identiteit van de samenwerkende partners als een kans om verder te groeien in ons geloof, juist door de verscheidenheid en eigen inbreng van elkaar.

Om met de hervormde Michaëlgemeente de samenwerking weer op te pakken is herstel van de relatie en vertrouwen in elkaar nodig. Hier worden stappen in gezet.

In het Oecumenisch Platform Leersum werkt de Johanneskerkgemeente nauw samen met de Michaëlkerk zuster gemeente, de RK Geloofsgemeenschap Sint Andries en de Baptistengemeente de Wijnrank (*zie speerpunt 6d*).

5h. Zichtbaarheid in het dorp

Het kerkgebouw van de gemeente kan gezien de locatie buiten het dorpscentrum niet dienen als het centrum van waaruit de Johanneskerkgemeente zich naar het dorp presenteert. De externe activiteiten worden dan, eventueel met anderen, op andere locaties georganiseerd. Het gaat hierbij om initiatieven zoals b.v. de Dorpssoep die samen andere organisaties georganiseerd worden, aanwezigheid op de Kerstmarkt. De PopUp Kerk presenteert zich al op deze wijze.

5i. Organisatie en bemensing

Een vitale gemeente vraagt niet alleen om Bijbelse inspiratie, geloof en vertrouwen, maar ook om menskracht. De menskracht bestaat uit de inzet van de gemeentepredikant, die een 50% aanstelling heeft, en veel actieve gemeenteleden. De kerntaken van de predikant bestaan uit het voorganger zijn (de woordverkondiging en de liturgie), pastoraat en 'Ontmoeten en Verdiepen'.

De feiten van een 50% predikantsaanstelling, ouder wordende gemeenteleden en een langzaam teruglopend ledenaantal, houden in dat wij keuzes moeten maken in wat we kunnen doen en wat niet. We zullen daarom bij alle activiteiten onszelf de vraag moeten stellen, of deze activiteit noodzakelijk is om een vitale geloofsgemeenschap te blijven, en ons helpt bij het groeien in geloof, in de relatie met God, de wereld en elkaar. En wellicht ontkomen we er niet aan om ook te stoppen met bepaalde dingen dan wel juist andere activiteiten te ontplooiën die ons hierbij helpen. Bij alles wat we ons voornemen aan activiteiten zal de vraag gesteld dienen te worden: "Wat is noodzakelijk en wat is haalbaar wat betreft bemensing?".

5j. Financiën en gebouwen

De staat van de gemeentefinanciën is zodanig dat er zich voor de komende vijf jaar, zoals het er nu naar uitziet, geen acuut probleem zal voordoen. Voor de langere termijn moeten wegen gevonden worden om de inkomsten en uitgaven in balans te houden.

De verhuur van het kerkgebouw levert extra inkomsten op. Voor verdere commerciële exploitatie van het gebouw dienen de voorzieningen gemoderniseerd te worden. Deze ingreep vraagt grote investeringen en gaat de financiële draagkracht van de gemeente te boven.

Medegebruik door andere geloofsgemeenschappen of andere groepen is een goede manier om exploitatiekosten te verdelen. Hiervoor moet actief gezocht worden naar medegebruikers. Wellicht kan met kleinere aanpassingen in het gebouw al worden voldaan aan de randvoorwaarden hiervoor.

5k. Communicatie

Intern vindt communicatie plaats door het kerkblad Kruispunt (gezamenlijk met de Michaëlkerk), de digitale nieuwsbrief en door gemeenteleden die elkaar op de hoogte houden. Twee keer per jaar houden we een gemeenteberaad na afloop van een zondagse viering, waarin belangrijke zaken met elkaar worden besproken en de gemeente wordt betrokken bij wat er speelt.

Externe communicatie vindt plaats d.m.v. een website (gezamenlijk met de Michaëlkerk), een Facebook pagina, en nu en dan via De Kaap (als het stukje geaccepteerd wordt door de redactie).

De gemeente ondervindt schroom bij het uitnodigen van niet-gemeenteleden uit het dorp, vrienden- of kennissenkring. Voor de Kerkproeverij blijkt weinig/geen belangstelling te zijn (*zie speerpunt 6e*).

6. Speerpunten en concretisering van de aandachtsvelden

Dit beleidsplan beschrijft niet alleen de Johanneskerkgemeente en de ambities voor de toekomst maar geeft ook richting aan de vraag hoe we in de toekomst een vitale geloofsgemeenschap kunnen blijven. Hiervoor moeten keuzes gemaakt worden die voortvloeien uit de onder 5 genoemde aandachtsvelden en resulteren in onderstaande speerpunten en acties, waarbij de eerste drie het hoofdaccent krijgen. De overige aandachtsvelden blijven dus wel van belang, maar worden niet nader geconcretiseerd.

6a. Het concept PopUp Kerk

Aan het eind van de beleidsperiode is de PopUp Kerk uitgewerkt tot een fenomeen dat bekendheid heeft in het dorp.

Het doel van de PopUp Kerk is: bewustwording, nadenken over zinvol leven, vrede en gerechtigheid bevorderen en verbinding zoeken, over en door kerkmuren heen.

Dit doet de PopUp Kerk door aansprekende activiteiten:

- 'Leersum in gesprek'. 1x per jaar een avond in De Binder over een thema;
- Bezinningsthema op de Kerstmarkt;
- Meedoen met de 4 mei gedachtenis in Leersum;
- Op al dan niet ludieke wijze de kerk presenteren bij grote dorpsactiviteiten, zoals het bloemencorso, de avondvierdaagse, dorpssoep, en dergelijke.

Om kwaliteit te kunnen waarborgen is een brede kerngroep essentieel. Deze groep zorgt voor de ideeën en brainstormt over nieuwe ideeën.

6b. Een stilte- en bezinningsplek

De kerkzaal, met de focus op het liturgisch centrum, gaat dienen als een stilte- en bezinningsplek voor gemeenteleden en niet-gemeenteleden.

Als kerk hebben we een groot goed door te geven: het leven vanuit het geloof in God die ons inspireert, grond onder de voeten geeft, idealen voor een goede wereld biedt, het kwaad en donker niet ontkent maar daar licht tegenover zet. Naast de zondagochtendviering kunnen andere vormen worden aangeboden om dat geloof een plek te geven en te verwoorden.

- *Korte avondgebedsvieringen* door de week, in Advent en 40 dagen-tijd;
- *Openstelling van de kerk* op Stille Zaterdag of Goede Vrijdag, als stilte plek /gelegenheid om kaarsjes aan te steken/gebedsruimte/mogelijkheid tot gesprek met de dominee, laagdrempelig. Ook op andere momenten de kerk openstellen voor ritueel/stilte/muziek, bv. oudejaarsmiddag, 4 mei en aansluitend bij andere belangrijke dagen in het jaar, rond de exposities van kunst;
- *De Gedachtenis-zondag* wordt gehouden op de meer gebruikelijke dag 'Allerzielen'. Met de organisatoren van de bijeenkomst op de begraafplaats op Allerzielen wordt verkend of samenwerking mogelijk is met een bijeenkomst in de Johanneskerk;

- *Jaarlijkse viering met ziekenzalving*, voor wie ziek of oud is en behoefte heeft aan kracht en ondersteuning middels een ritueel;
- In een maand van de zomervakantie 4x een *korte viering* organiseren voor *toeristen en thuisblijvers*.

Voor de bijeenkomsten voor stilte en bezinning is aankleding van het liturgisch centrum belangrijk met daarin enkele in het oog springende aandachtspunten. Voor de voorbereiding en uitvoering wordt een kleine werkgroep gevormd, horend bij de commissie Eredienst. De bloemengroep maakt onderdeel uit van deze werkgroep.

6c. De Johanneskerk als religieus - cultureel centrum

De Johanneskerk neemt als religieus-cultureel centrum vanuit haar christelijk geloof een eigen plek in het dorp in, door kwalitatief goede activiteiten te bieden. Het kerkgebouw ligt niet centraal in het dorp, en toch geloven we dat de kerk ook voor niet-kerkgangers waardevolle verdieping en bezinning kan bieden.

We denken aan:

- *Het programma van O&V* dat sterke binding heeft met de samenleving en met de cultuur. Gespreksgroepen die uitnodigend zijn, ook voor niet-kerkleden. Bijvoorbeeld rondom literatuur en poëzie, over ouder worden, maar ook theologische boeken en thema's;
- *Kunstexposities en Feest van de Gees*;
- *Activiteiten op de zondagmiddag* onder de noemer 'Zin op/in Zondag';
- Concerten, lezingen, prominente gasten. Als start eens per twee maanden en als het aanslaat eens per maand;
- *Een Evensong*, eens per maand of eens per twee maanden, zou een goede aanvulling kunnen zijn;
- *Zomergasten*, het aanbieden van een programma gedurende de zomermaanden in de Schermerij;
- Aanbod van andere zomeractiviteiten voor toeristen/campinggasten is het onderzoeken waard;
- Het 'Gluren op de Heuvelrug' kan in Leersum ook gehouden worden door de Johanneskerk open te stellen tijdens deze activiteit.

Voor de opzet van deze activiteiten in de Johanneskerk is een werkgroep nodig. De bestaande groep 'Ontmoeten en Verdiepen' (O&V) wordt aangevuld met enkele mensen. Per activiteit kunnen er projectmatig enthousiaste mensen bij gezocht worden.

Om alles in de kerk te kunnen laten plaatsvinden is een 'Steungroep' kosterij nodig. Deze groep van vrijwilligers, de gastheren / gastvrouwen, zorgen voor de benodigde consumpties, etc.

6d. Samenwerking buiten de kerkmuren

Voor de Johanneskerk is het in de huidige tijd wezenlijk om met andere Christelijke geloofsgemeenschappen samen te werken, met name op het gebied van bovenstaande activiteiten, met behoud van de eigen identiteit en wederzijds respect.

Om met de Michaëlkerk de samenwerking weer op te pakken is allereerst herstel van de relatie en het vertrouwen in elkaar nodig. In 2019 – '20 zullen individuele gesprekken worden gevoerd, gevolgd door overleg tussen moderamina en kerkenraden. In het seizoen 2020 – '21 kunnen hopelijk weer stappen gezet worden in de richting van de samenwerking zoals die voorheen bestond.

Dit mag de verdere voortgang van de ontwikkeling van het beleid niet in de weg staan. Samenwerking op de Heuvelrug met andere geloofsgroepen in en om Leersum zal nodig zijn om gezamenlijk als kerken naar buiten te treden. Bij alle activiteiten die worden georganiseerd zal het zoeken van partners voor samenwerking steeds op de agenda dienen te staan.

6e. Communicatie

Communicatie is een basis om bekend te worden en te blijven bij het publiek. Of dit nu de eigen leden zijn of mensen van 'buiten', zonder communicatie gaat het niet lukken. Het daarom raadzaam een werkgroep communicatie in het leven te roepen. Deze groep zorgt voor de interne en externe communicatie.

Van belang is daarbij dat alle werkgroepen, commissies en de kerkenraad het agendapunt 'communicatie' opvoeren.

Voor de communicatie in het dorp om de kerk te vinden wordt bij de burgerlijke gemeente geïnformeerd naar de mogelijkheid om wegwijzers te plaatsen.

Bijlage 1. Overzicht verdeling leeftijdsgroepen

Leeftijdsgroep	Aantal leden	%
0-9	17	5,7
10-19	23	7,8
20-29	23	7,8
30-49	33	11,1
50-69	87	29,3
70-79	72	24,2
80 -	42	14,1
Totaal	297	100